

EBH/145/2014

Év

2014

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Oktatás, nevelés

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

Autista gyermekét nevelő szülő azzal a panasszal fordult a hatósághoz, hogy a gyermeke nevelésére a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében kijelölt óvoda nem tesz eleget teljes mértékben a szakvélemény javaslatának, mert csak a gyermek logopédiai fejlesztése kezdődött meg. Panaszolta továbbá, hogy a gyermek naponta csak 1-2 órát tartózkodhat az intézményben.

Az eljárásban a hatóság megállapította, hogy a gyermek, aki 2011 márciusa óta járt a bepanaszolt intézménybe, ötödik életévét 2012 novemberében töltötte be. Az eljárás alá vont intézmény alapító okiratában szerepel a sajátos nevelési igényű, köztük a rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján autista gyermekek nevelése.

Az eljárás alá vont által csatolt egyéni fejlesztési naplókából megállapítható volt, hogy a vizsgált időszakban gyermek rendszeresen, hetente két alkalommal részesült gyógypedagógiai-logopédiai foglalkozásban és a foglalkozások időtartama 45 perc volt alkalmanként. A gyermekkel a foglalkozásokon gyógypedagógus és logopédia szakos tanár foglalkozott. 2013 szeptemberétől a gyermeknek pszichopedagógiai megsegítésben is kellett volna részesülnie, erre azonban egyáltalán nem került sor.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A 2012/13-as nevelési év során, illetve a 2013/14-es nevelési év első félévében a gyermek rendszeresen járt az óvodába, azonban a szülők és a tanúként meghallgatott óvónő nyilatkozatai szerint az óvodában töltött időtartam a napi három órát a logopédiai-gyógypedagógiai rehabilitációs foglalkozásokkal együtt sem érte el.

Az eljárás alá vont intézmény nem vitatta, hogy a gyermek szülőjét az óvónő megkérte, hogy az egyénként bejáró és ebédig maradóként beíratott gyermeket 10 óra körül vigyék haza. Hivatkozott arra, hogy a szülő ezt a megoldást nem kifogásolta. A lecsökkentett időt eljárás alá vont azzal magyarázta, hogy a gyermek nehezen vált el anyjától, nehezen tudott beilleszkedni az óvodai csoportba, nehezen viselte a napirenddel együtt járó változásokat, nem élt együtt a csoporttal. A közös tevékenységekbe egyáltalán nem lehetett bevonni, 10 óra körül elfáradt, dühkitöréseket produkált, miközben a vegyes életkorú csoportokban az újonnan érkező fiatalabb gyermekekre is tekintettel kellett lenni. Kérelmező csoportjában 28 gyermek volt. Minden nap ismétlődtek a gyermek dühkitörései, annak kiváltó okait az óvónő nem tudja megállapítani, „hiszen nem jelez sem mozdulattal, sem tekintettel”, és nem tudják megállapítani, hogy mit szeretne. Eljárás alá vont hivatkozott arra is, hogy az óvónőknek az átlaggyerekhez van képesítése. A pszichopedagógiai foglalkozások elmaradását az eljárás alá vont intézmény vezetője azzal indokolta, hogy nem talált megfelelő szakembert.

A hatóság megállapította, hogy a kérelem alapos. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) 8. § t) pontja alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ha valaki, vagy valamely csoport egyéb helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 47 §-ának 2013. december 31-ig hatályos szövege értelmében:

(1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddal Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

(4) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,

c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

(10) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható. Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése az állami intézményfenntartó központ feladata.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2014. január 1-től hatályos szövege értelmében:

47 § (4) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához a következő feltételek szükségesek:

b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár vagy terapeuta, konduktor, konduktor-tanító, konduktor-óvodapedagógus, konduktor(tanító) vagy konduktor(óvodapedagógus), a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,

c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 24 § szerint:

(2) Az óvoda a gyermek három éves korától ellátja - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint - a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

(3) A gyermek – ha e törvény másképp nem rendelkezik – abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni.

69 § (1) szerint "A gyermeket, kérelemre - ha családi körülményei, képességének kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja - az óvoda vezetője felmentheti az alól, hogy e törvény 24. §-ának (3) bekezdése alapján óvodai nevelésben vegyen részt".

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve kiadásáról szóló 2/2005 (III.1.) OM rendelet 1. számú mellékletének 6. pontjában foglaltak szerint az autisztikus gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 1. mellékletének 2.7 pontjában foglaltak szerint az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges .

A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlősége akkor biztosított az óvodai nevelésben, ha különleges bánásmód keretében állapotuknak megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesülnek. A többi gyermekkel együtt nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekeknek továbbá ugyanúgy joguk van az óvodai életben való részvételhez, mint a különleges bánásmódot nem igénylő társaiknak.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság megállapította, hogy a vizsgált időszakban az eljárás alá vont intézmény a szakértői véleményben meghatározott, a rehabilitációs foglalkozásokra vonatkozó javaslatnak csak részben tett eleget. Eljárás alá vont heti két óra, alkalmanként 45 perc gyógypedagógus-logopédus által nyújtott foglalkozásban részesítette kérelmezőt, ami nem felel meg a 2013. szeptember 1-ig előírt időtartamnak és felosztásnak (heti három óra, 5x30 perc: 3x30 perc komplex gyógypedagógiai és 2x30 perc logopédiai megsegítés). A hatóság a fejlesztési napló alapján elfogadta, hogy tartalmilag a gyógypedagógus nemcsak logopédiai, hanem részben gyógypedagógiai fejlesztést is nyújtott. Az időtartam és az alkalmak száma tekintetében azonban azt állapította meg, hogy heti kétszer 45 perc nem lehet egyenértékű heti ötször harminc perccel. 2013 szeptemberétől pszicho-pedagógiai megsegítésben is kellett volna részesíteni a gyermeket, erre azonban egyáltalán nem került sor. Nem fogadta el a hatóság az eljárás alá vont védekezését, miszerint szakemberhiány miatt nem valósulhatott meg a gyermek pszicho-pedagógiai megsegítése, ezt ugyanis eljárás alá vont bizonyítékokkal nem tudta alátámasztani, de még azt sem, hogy komolyabb erőfeszítéseket tett volna a foglalkozás biztosítására.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság megállapította továbbá, hogy az eljárás alá vont intézmény a gyermek védett tulajdonságával összefüggésben, elfogadható indok nélkül korlátozta számára az óvodában eltölthető időt. A gyermek 2012 novemberében betöltötte 5. életévét, ezért a 2012/2013-as nevelési évtől nemcsak joga volt részt venni az óvodai nevelésben, hanem erre a közoktatásról szóló törvény értelmében napi négy órában köteles is volt. A szakértői vélemény szerint kérelmező a többi gyermekkel együtt nevelhető, és a megfogalmazott javaslatok nem tartalmaznak olyan utalást, mely szerint a gyermek állapota indokolná ezen időtartam csökkentését. Nem fogadta el a hatóság az eljárás alá vont azon védekezését, hogy a gyermek nehezen alkalmazkodik a gyermekcsoporthoz, nehezen viseli a napirend változásait, valamint a közös tevékenységekbe nem vonható be, és ez indokolta volna azt, hogy a „nagyfoglalkozások” alatt már nem maradhatott az óvodában. Az autizmus spektrum zavar egyik meghatározó jellegzetessége éppen a rugalmatlan viselkedés. A hatóság nem vitatja, hogy amennyiben a gyermek állapota miatt nehezen fogadja el a gyermekközösséget, kapcsolatteremtési, kommunikációs, társas viselkedési elmaradásai vannak, vele szemben irracionális és megterhelő olyan elvárást támasztani, hogy az ilyen problémákkal nem küszködő gyermekekhez hasonlóan vegyen részt az irányított közös foglalkozásokban. Ez azonban nem indokolja azt, hogy a gyermek ne is maradhasson az óvodában, és így esélyt se kaphasson arra, hogy adott esetben a többi gyermekétől eltérő napirendet követve, de idővel, fokozatosan valóban integrálódjék, és egyre inkább megvalósulhasson „beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz” (32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 1. melléklet 1.7. pontja). Az eljárás alá vont intézménynek a személyi feltételeket és a szervezeti kereteket a vállalt feladathoz kellett volna igazítania, így például az EMMI rendelet autista gyermekekre vonatkozó rendelkezései szerint biztosítani a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenlétét, ez azonban nem történt meg.

A hatóság határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont intézmény a kérelmező gyermekkel szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. Tekintettel arra, hogy a gyermek nevelésére kijelölt óvoda – egyelőre – továbbra is az eljárás alá vont intézmény, a hatóság szükségesnek tartotta a jogsértés megállapításán túl a jogsértő állapot megszüntetésére kötelezést és a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsításának megtiltását, valamint a hasonló jogsértések megelőzése érdekében a jogerős határozat nyilvános közzétételét 30 napra történő nyilvános közzétételét a hatóság honlapján.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

(2014. június 12.)

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.